

Univerzita Karlova v Praze
Filozofická fakulta, Ústav pro dějiny umění

Posudek diplomové práce:

Kristýna Lesáková

Architekti Josef Skřivánek a Václav Svoboda, místní stavitelé v Čáslavi.
Architektura první třetiny 20.století.

Praha 2010

Posuzovaná práce poprvé komplexněji zkoumá architektonické proměny města Čáslavi v období od přelomu století po 2. světovou válku. Uvedená doba se rozpadá do dvou značně odlišných etap, které však v tomto případě logicky spojuje hlavní osoba, přesněji místní stavební rodina Skřivánků.

V úvodu jsou přehledně uvedena základní fakta sahající až ke vzniku města, která jsou pro sledovanou činnost potřebná. Dále je již podrobněji zkoumána situace konce 19. století, bez které nelze místní stavební činnosti porozumět. Zde jsou prezentovány zajímavé, pro další práci zásadní poznatky.

Následující kapitola pojednávající o architektonických směrech se snaží uvést ve zkratce základní obecnější dobové tendence. Je však příliš zjednodušená a některé formulace jsou proto problematické.

Zásadním a nesporně objevným přínosem je následující část popisující činnost místní rodiny Skřivánků. Medailony jednotlivých osobností ve třech generacích jsou zpracovány velice dobře a přehledně. Zde spatřuji jeden ze zásadních přínosů práce.

Následující kapitola se věnuje proměněné situaci ve městě po světové válce. Působení rodiny Skřivánků pokračuje i nadále, současně se ale mění, což dokládá přítomnost dalších významných architektů. Následující krátká kapitola se opět pokouší ve značné zkratce představit dobové architektonické prostředí v obecnějších rysech.

Následuje druhá podstatná část práce popisující stavební činnost a opět formou kratších monografických vstupů oba nejvýznamnější protagonisty – Jecha a Kozáka - s navazujícím dovětkem charakterizujícím závěr 20. let.

Následuje objemný katalog vybraných prací, který považuji za největší přínos celého elaborátu. Oceňuji velký rozsah práce odvedené v archivu i při studiu dobových

periodika apod. Ta přinesla řadu zásadních zjištění; většina poznatků je zde prezentována poprvé.

Osobně postrádám podrobnější zpracování přestavby městského kostela navržené Kamilem Hilbertem a prováděné právě stavitelem Skřivánkem. Pro město zásadní počin by si jistě zasloužil samostatné katalogové číslo.

Spíše jako formulační problém cítím název první části textu v katalogu „Kulturně-historické pozadí“. Chápu autorčin záměr, ale patrně by postačovalo obvyklejší označení (ve smyslu dějiny objektu, stavební historie, historie objektu apod.).

Popisy jsou až na drobné nepřesnosti dobře zpracované. Oceňuji snahu každou stavbu charakterizovat. I když je možné s určitými názory polemizovat, zdají se mi tyto části velice dobře stylizované, zachycující podstatu. Někde přesahují tuto rovinu a naznačují daleko širší souvislosti (Kozákův sbor). U hodnocení Jechových staveb by bylo patrně vhodné podrobněji se zamyslet nad užíváním termínů klasicismus, moderna a zejména národní sloh (rondokubismus). U gymnasia mě napadnulo spojení s tvorbou arch. Krohy.

Méně obvykle je závěrečné shrnutí zařazeno až za katalog. To však umožňuje čtenáři po jeho prostudování daleko detailnější a poučenější přístup. Autorka zde prokázala schopnost formulovat obecnější poznatky a zařadit je do širšího kontextu.

Přehled literatury a zejména pramenů lez jen ocenit.

Závěrečná obrazová příloha rozšiřuje pohled od jednotlivých vybraných položek katalogu na obraz celého města. Vhodné je i závěrečné uvedení plánu s vyznačením zkoumaných staveb.

Závěr:

Práce poprvé podrobněji řeší proměny významného českého města v cca první třetině 20. století. Přináší zcela nové a podstatné informace, které přesahují téma a zasahují do obrazu obecnějších dějin architektury (první informace o rodu Skřivánků, Kozákova činnost). Problém spatřuji v některých slovních obratech a zejména v příliš zjednodušených kapitolách popisujících obecnější dobové trendy.

Přes uvedené drobné výhrady považuji tuto nesporně objevnou a inspirativní práci za přínosnou. Po dopracování by si zasloužila publikování.

Diplomovou práci velice rád doporučuji k obhajobě.